

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nvnc Electi Episcopi Vgentini, Tractatvs De Canonicis, Et
Dignitatibvs, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

27 De Canonico Theologo, seu Lectorali, & Magistrali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

omnia prout in concursu Præbendarum Magistralium & Doctoralium fieri consuevit. Quibus peractis ad Canonicatus, & Præbendas Penitentiarias vacantes huiusmodi illi dumtaxat ex concurrentibus, qui peracto examine ceteris omnibus iudicio ipsorum Ordinarij, & Capitulum magis habiles, & idonei reperti fuerint, assumi, seu eligi, talesque assumpti, vel electi, si Canonicatus, & Præbenda vacantes huiusmodi in mense Apostol. vacauerint, aut alias ratione personæ, vel loci generaliter, seu specialiter reseruari, seu affecti fuerint, intra sex menses à die eorum electionis per Ordinarios, & Capitula huiusmodi faciendæ litteras Apostol. de super expedire, ac iura Camera Apostol. & alius propterea debita soluere teneantur. Singuli verò tempore electionis huiusmodi in quadragesimo anno & ultra constituti, atque in Sacra Theologia, vel iure Canonico iuxta decretorum Concilij Tridentini dispositionem graduati esse, & omnibus diebus ferialibus quilibet, vel in sua Ecclesia, vel in alio loco, et ad hoc per Ordinarium loci, & Capitulum ipsius Ecclesia assignando spatio unius horæ publicè conscientia casus legere, & difficultates soluere, necnon Confessiones sacramentales omnium utriusque sexus Christi fidelium ad eum accedentium prævia Ordinarij huiusmodi licentia in eadem Ecclesia etiam publicè audire, aliasque omnia & singula, quæ similes Canonici Penitentiarij ex præfata Concilij forma, & aliis facere, exequi, & exercere solent, & debent, similiter facere, exequi, & exercere teneantur. Si tamen inter ipsos concurrentes aliquem adesse contigerit, qui eruditionis, & doctrinæ, aliorumque meritorum præstantia ceteros omnes concurrentes arbitrio eorundem Ordinarij, & Capituli longè antecellat, & ætatem quadraginta annorum non attingat, ille non obstante defectu ætatis huiusmodi, dummodo tamen triginta annis maior sit, ad Canonicatum & Præbendam Penitentiariis huiusmodi per Ordinarium & Capitulum prædictos, si ita illis ex iustis & rationabilibus causis expedire videbitur, eligi debere, & licite valeat, super quo Ordinarij & Capituli eorundem conscientiam onerat. Et quotiescunque ipsi Canonici Penitentiarij in huiusmodi oneribus, & functionibus obcundis impediti fuerint iuxta eiusdem Concilij decreta in choro præsentem esse censeantur: sed si eos in eiusdem oneribus, & functionibus adimplendis negligentes, aut remissos esse contigerit, arbitrio suorum Ordinariorum, & Capitulorum mulctari possint, &c. Hactenus Gregorius XV.

Barbof. de Canon. & Dignitatib.

CAPVT XXVII.

De Canonico Theologo, seu Lectorali, Doctorali, & Magistrali.

SVMMARIVM.

- 1 Præbenda Theologalis, ubi & quando constituitur, & deputari debeat, ostenditur.
- 2 Theologalis Præbenda deputatio locum non habet in Ecclesijs Cathedralibus Regularibus, ubi Præbenda non sunt distincta, nec Ecclesiæ numerata.
- 3 Theologalis Præbenda deputatio locum habet in Ecclesijs Collegiatis, quarum Præbenda sunt de iure patronatus laicorum.
- 4 Deputatio actualis requiritur, ut Præbenda primò vacatura Theologalis sit.
- 5 Præbendam primam vacantem assignare pro Penitentiario non est in optione Episcopi, sed pro Theologo, nisi alias magis expedire in aliquo particulari loco visum fuerit.
- 6 Præbenda deputanda in Theologalem debet esse integra, unde Portio non sufficit.
- 7 Præbenda, cuius fructus omnes consistunt in distributionibus quotidianis, potest deputari in Theologalem.
- 8 Præbenda una si vacaret, quæ esset insufficientis, poterit Episcopus vacante altera ambas applicare pro lectione sacræ Scripturæ.
- 9 Deputatio Præbenda primò vacatura in Theologalem non comprehendit eam, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur, sed illam Præbendam, quam dimiserit Canonicus, qui nouissime optat.
- 10 Theologo Canonico in vim unionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura non competit ius aduersus Canonicatum vacatarum per resignationem.
- 11 Præbenda vacans in mense reseruat non competit Canonico Theologo in vim unionis factæ ab Episcopo de Præbenda primò vacatura.
- 12 Electio persona ad Præbendam Theologalem vacantem in mense Ordinario pertinet ad solum Episcopum, collatio verò ad illos, ad quos antea spectabat, quamvis in ea Ecclesiâ electio sola Canonice pertineat ad Capitulum, & institutio ad Episcopum, ut num. 15.
- 13 Theologalis Præbenda si vacauerit in mense Apostol. vel alias esset reseruata, electio persona, & collatio spectabit ad Papam.
- 14 Theologalis Præbenda collatio erecta post Conc. spectat ad eum, ad quem ante Conc. spectabat,

- ſpectabat, etiam in caſu, quo ante Concil. electio ſpectabat ad Capitulum, & inſtitutio ad Epiſcopum.*
- 16 *Canonicatus Theologalis in Regno Francia eſt ſemper providendus per Ordinarium, & Capitulum vni Theologo in quocunque menſe vacauerit.*
- 17 *Canonicatus, & Prabenda Theologicales in Regnis Coronæ Caſtelle & Legionis, quomodo, & per quem provideri ſoleant, oſtenditur.*
- 18 *Theologalis Prabenda an, & quando conferri poſſit Decretorum Doctōri remiſſiue.*
- 19 *Prabenda erecta, & deputata pro Theologo à ſequenti Canonico optari non poteſt.*
- 20 *Canonicus Theologus non eſt admittendus ad ius optandi.*
- 21 *Theologicalem Prabendam obtinens non poteſt illam dimittere, & aliam optare.*
- 22 *Canonicus Theologus, qui reſignauit in manibus Ordinarij Prabendam Theologicalem poteſt obtinere mediante optione pinguiorem Prabendam cum retentione ſui ſtalli in choro.*
- 23 *Canonicus Theologus poteſt ex vi conſuetudinis obtinere Dignitatem in eadem Eccleſia, qua nullum habet onus, ſeu emolumentum, ſed ſolum ſedit ſupra Canonicos.*
- 24 *Canonicus Theologus debet ſedere in loco ſui Canonicatus.*
- 25 *Theologalis Prabenda non eſt Dignitas, & ideo priora loca eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis.*
- 26 *Episcopi arbitrio relinquitur quo tempore, & hora, & ſuper qua materia ſacra Scriptura legere debeat Theologus Canonicus.*
- 27 *Canonicus Theologus à lectione ſacra Scriptura vacare poteſt tribus menſibus Iulij, Auguſti, & Septembris.*
- 28 *Canonici, & ceteri Presbyteri Eccleſiæ Cathedralis tenentur accedere ad lectionem ſacra Scripturæ.*
- 29 *Episcopus poteſt compellere Canonicos ſub pænâ pecuniaria, vt accedant ad Congregationem caſuum Conſcientiæ.*
- 30 *Theologus Canonicus ſi nolit legere, quomodo providendum, oſtenditur, & n. 31.*
- 31 *Theologus Canonicus, ſi ex capite infirmitatis ſanabilis impediatur quominus per ſe ipſum legere valeat, non poteſt compelli ad ponendum ſubſtitutum, & eo caſu, quo quis eſſet ſubſtituendus, electio ſubſtituti ſpectaret ad Epiſcopum.*
- 33 *Theologus Canonicus ex gratia diſtributiones lucratur pro tota die in qua legerit.*
- 34 *Theologus Canonicus in die, qua legerit non cenſetur præſens Matutino, quod dicitur pro die ſequenti in veſpere præcedenti ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ.*
- 35 *Theologus Canonicus in die, qua legerit, lucratur emolumenta quacunque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita, etiam ſi choro non inſeruiant.*
- 36 *Ceſarauguſtanus Archiepiſcopus poſt ſecularizationem, in qua erectus fuit vnus Canonicatus Leſſoralis cum aſſignatione Prabendæ an teneatur ad ſolutionem ſalarij, quod ante ſoluebas? oſtenditur numeris ſequentibus.*
- 39 *Officio duplici fungens poteſt duplicatum emolumentum recipere.*
- 41 *Cap. quia nonnulli, de magiſt. declaratur.*
- 42 *Cap. Epiſcopus de Prabend. declaratur.*
- 43 *L. filia Legatorum, Cod. de legatis, declaratur.*
- 45 *Canonici nec quidem fructus lucrantur pro tempore, quo interſunt Lectioni S. Scripturæ Theologi illam legentis in Cathedrali.*
- 46 *Canonici in Scholis generalibus, vel publica Vniuerſitate docentes ſacram Scripturam, ſeu Ius Canonicum, & illi ſtudentes, plene gaudent priuilegiis omnibus de perceptione fructuum Prabendarum ſuarum in abſentia, & num. 47.*
- 48 *Studium generale dicitur, quod eſt erectum & inſtitutum per Papam, Regem, ſeu Principem.*
- 49 *Studium, quod non ſit Vniuerſitas, non ſufficit ad hoc, vt Canonici in eo ſtudentes lucrentur fructus in abſentia, quamuis in eo optime legatur.*
- 50 *Canonici docentes Theologiam, vel Ius Canonicum in publica Vniuerſitate non lucrantur fructus in abſentia niſi id faciant de licentia eiſdem Vniuerſitatis, quamuis Cathedralis, aut ſalarium, non habeant.*
- 51 *Canonici docentes Theologiam, vel Ius Canonicum lucrantur fructus in abſentia, quamuis Prabendæ, quas obtinent, ſita ſint in Cathedrali eiſdem Ciuitatis, in qua publici Leſſoris munere funguntur.*
- 52 *Canonici docentes, vel ſtudentes ſacra Scriptura, aut Iuri Canonico, diſtributiones quotidianas percipere non poſſunt, niſi in huiſmodi diſtributionibus omnes Capituli redditus conſiſtant, quia tunc illas percipere poterunt deſumpta tertia parte, vt n. 53.*
- 54 *Licentia Epiſcopi non requiritur ad hoc, vt Canonici docentes ſacram Scripturam, aut Ius Canonicum lucrantur fructus Prabendarum ſuarum in abſentia.*
- 55 *Canonici ad docendum ſacram Scripturam, vel Ius Canonicum in publica Vniuerſitate nullam temporis determinationem habent, ſed fructus Prabendarum ſuarum percipere poſſunt quandiu docuerint.*
- 56 *Episcopi licentia requiritur ad hoc vt Canonici ſtudentes ſacra Scriptura, vel Iuri Canonico in publica Vniuerſitate lucrantur fructus ſuarum Prabendarum.*
- 57 *Episcopus*

- 57 *Episcopus tenetur licentiam concedere Canonici minoribus triginta annis si in publico, celebrique in gymnasio Theologiae, vel luri Canonico operam dare voluerint.*
- 58 *Licentia concessa per Episcopum Canonici ad studendum in al. quo publico gymnasio illis non suffragatur ultra quinquennium.*
- 59 *Theologalis Præbenda dum vacat illa dari debet in commendam unico Canonico idoneo eiusdem Capituli donec titularis prouideatur.*
- 60 *Clericus secularis idoneus quando non reperitur pro Theologali Præbenda, quid faciendum: ostenditur.*
- 61 *Canonicus, qui Præbendam Doctoralem, aut Magistrale obtinet, non potest esse index Ordinarius, vel delegatus appellationum in Regnis Castella, & Legionis.*
- 62 *Canonicatus, & Præbenda Doctorales, seu Magistrales Ecclesiarum Regnorum Castella & Legionis quomodo prouidendi?*
- 63 *Præceptoratus Præbenda in Gallia qua?*

S A C R V M Concilium Trident. sess. 5. de reformat. cap. 8. statuit vt in Ecclesiis Metropolitanis; vel Cathedralibus, si ciuitas, insignis, vel populosa, ac etiam in Collegiatis existentibus in aliquo insigni oppido, etiam nullius Diocesis, si ibi Clerus numerosus fuerit, vbi nulla Præbenda, aut præstimonium, sed stipendium pro lectoribus sacrae Theologiae deputatum reperitur; Præbenda, quomodo-cunque, præterquam ex causa resignationis primò vacatura, cui aliud onus incompatibile iniunctum non sit, ad eum vsum ipso facto perpetuò constituta, & deputata intelligitur, de quo Concilij decreto plura tradunt Zerol. in praxi fori Episc. p. 1. verb. Præbenda Theologalis, Homobon. de Bonis de humana vita statibus par. 1. cap. 11. in princip. & in cap. 12. Nicol. Garc. de benefic. par. 5. cap. 4. num. 153. cum sequent. Monet. de distribut. quotid. parte 2. q. 10. & de commutat. vltim. volunt. capite 10. num. 191. cum multis sequentib. Ego ipse de officio, & potestate Episcopi p. 3. allegat. 56. late me citato in hoc loco Machado en su perfetto Confessor. lib. 4. p. 4. tract. 5. docum. 6. vbi de Canonico Theologali seu scripturario, cuius munus est, vt ipse ait, sacram scripturam legere, & interpretari, docum. 8. & 9. de Canonico Magistrali, cuius officium est in sua Ecclesia prædicare, & docum. 10. de Canonico Doctorali, cui incumbit defensio litium, & causarum, quæ Ecclesia mouet, vel contra eam mouentur.

2 Et in primis circa Præbendæ Theologalis deputationem (sic dicta quia Theologis affe-

cta & debita, & illis est conferenda, ex Rebuff. in concord. titul. de collation. §. 1. verb. Theologalem, pag. mihi 543.) est aduertendum illam locum non habere in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus, vbi Præbendæ non sunt distinctæ, nec Ecclesiæ numeratæ, vt est Cathedralis Pampilonen. sed cogendi sunt Monachi, vt prouideant de Lectore idoneo Theologiae, qui publicè legat non solum ipsis Monachis, sed omnibus volentibus, vt censuit Sac. Congreg. Concil. in Pampilonen. 9. Septembris 1573.

Locum tamen habere in Ecclesiis Collegiatis, quarum Præbendæ sunt de iure patronatus laicorum, ex decisione S. Congreg. tradunt Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 162, & Monet. de commut. vlt. volunt. c. 11. n. 262.

Requiritur actualis deputatio, vt Præbenda primò vacatura Theologalis sit, & in Theologalem erecta censeatur; in tantum, vt si in prouisione Præbendæ non fuerit facta actualis deputatio, non poterit prouisus compelli obire munus lectionis; sicut refert decisum Nicol. Garc. d. part. 5. c. 4. n. 155. quem refero d. alleg. 56. n. 3.

Non erit in optione Episcopi primam Præbendam vacantem assignare pro pœnitentiaro, licet ratione curæ animarum videatur magis necessarius, sed pro Theologo, propter verba Concil. Trid. in d. c. 1. Verum si magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt prius de Pœnitentiaro prouideatur, habenda est confirmatio à Sede Apostolica ad omnem difficultatem tollendam; ita censuit S. Congr. Conc. in vna Ciuitatis Castellana 17. Nouembr. 1629.

Præbenda deputanda in Theologalem debet esse integra; vnde Portio non sufficit, vt refert decisum Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 128. Et ideo pensione onerari non potest. Fr. Duar. de sacris Eccl. ministr. lib. 2. c. 8. Camill. Borrel. in decis. tom. 1. tit. 29. n. 46.

Et potest deputari Præbenda, cuius fructus omnes consistunt in distributionibus quotidianis, sicut reliquæ, vt testatur resolutum Nicol. Garc. d. c. 4. num. 128. Vbi verò nullæ sunt Præbendæ, eo quòd Canonici tantum distributiones quotidianas habeant, idem statuendum est, quod de Præbendis. cum illarum loco succedant, ex decreto S. Cong. Conc.

Si vacaret vna Præbenda, quæ esset sufficiens poterit Episcopus vacante altera ambas applicare pro lectione sacrae Scripturæ, dummodo Canonici habeant sufficiens stipendium; ita S. Cong. Conc. sub die 16 Feb. 1619.

Deputatio Præbendæ primò vacaturæ in Theologalem non comprehendit eam, quæ vigore statuti à sequenti Canonico optatur sed alia Præbenda, quam dimiserit Canonicus, qui nouissimè optat, huic muneri vnita,

& affecta remanent; ita resolutum testatur Nicol. Garc. in add. ad d. p. 5. c. 4. n. 130.

10 Nec Theologo Canonico in vim vnionis factæ ab Episcopo de Præbenda vacatura competit ius aduersus Canonicatum vacaturum per resignationem, vt censuit S. Congr. Concil. in Monopolitana 29. Augusti 1626.

11 Nec etiam ei competit Præbenda vacans in mense Apostolico, quia sub illo decreto Concilij Tridentini non comprehenduntur Præbendæ vacantes in mensibus reservatis, vt refert decifum Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 128.

12 II. Circa electionem, & collationem Theologi Canonici est annotandum electionem personæ ad huiusmodi Præbendam Theologalem vacantem in mense ordinario pertinere ad solum Episcopum, collationem verò ad quos antea spectabat, sicut referunt decifum Nicol. Garc. d. c. 4. n. 162. Gonzal. ad Cancell. gloss. 9. §. 2. n. 83. Ego ipse d. alleg. 56. n. 4.

13 Si verò huiusmodi Præbenda vacauerit in mense Apostolico, vel alias esset reservata, seu affecta, tunc electio personæ, & collatio spectabit ad Papam, secundum Gonzal. d. loco, & Garc. d. cap. 1. n. 164. quamuis Zerol. in praxi Episc. 1. verb. beneficium, §. 3. & verb. Præbenda Theologalis, §. 4. existimauerit electionem ad Ordinarium semper spectare.

14 Præbendæ Theologalis collatio erectæ post Concilium spectat ad eum, ad quem ante Concil. spectabat, etiam in casu, quo ante Concilium electio spectabat ad Capitulum, & institutio ad Episcopum, S. Congr. Concil. in vna Toletana sub die 24. Septembris 1592.

15 Electio personæ, cui conferendus est Canonicatus habens annexum onus lectionis S. Theologiæ ex præscripto Concil. pertinet ad Episcopum, collatio, verò eidem personæ facienda ab eis ad quos ante Conc. pertinebat; quamuis regulariter in ea Ecclesia electio sola Canonicorum pertineat ad Capitulum, & confirmatio siue institutio ad Episcopum; ita censuit S. Cong. Concil. in Aretina 31. Iunii 1627.

16 In Regno Franciæ Canonicatus Theologalis est semper prouidendus per Ordinarium, & Capitulum vni Theologo in quocunque mense vacauerit, vt sancitur in rub. de collatione §. 1. vbi Rebuff. verb. Theologalem, & verb. teneantur, refert Gonzal. dict. gloss. 9. §. 2. num. 17.

17 In Regnis Coronæ Castellæ, & Legionis Canonicatus, & Præbendæ Theologicales lectionis sacre Scripturæ in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, & nonnullis Collegiatis prouidentur ab Episcopis per cōcursum in quibuscunque mensibus vacet indifferenter ac si essent Præbendæ Magistrales & Doctores, & non conferuntur à Sede Apost. sicut cetera beneficia, prout referunt Gonzal. d. §. 2. n. 80. Nicol. Garc. d. c. 4. num. 165. vbi n. 167. sub-

dit de hoc forsan esse aliquod indultum Apostolicum, quia aliter non seruaretur in praxi, de quo latè infra hoc cap. n. 62.

An autem & quando Præbenda Theologica conferri possit Decretorum Doctori disputat latè Aloyf. Ricc. in decis. Curia Archiepiscop. Neapol. part. 4. decis. 101.

III. Circa optionem est pariter annotandum Præbendam sic erectam, & deputatam pro Theologo, & sequenti Canonico optari posse, prout referunt decifum Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 34. n. 80. Monet. de optione Canon. c. 3. §. 6. n. 129. Nicol. Garc. in add. ad d. part. 5. c. 4. n. 132. Ego ipse d. alleg. 56. n. 10.

Et sicut non potest ab aliquo Canonico optari, cum detur per electionem prauio examine, ita Theologus non est admittendus ad ius optandi, vt resolutum attestatur Nicol. Garc. in add. ad d. part. 5. cap. 4. n. 134. quia obtinens Præbendam Theologalem non potest illam dimittere, & aliam optare ad instar aliorum Canonicorum, S. Congr. Concil. sub die 7. Iunii 1601.

Canonicus Theologus, qui resignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem, potest obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione sui stalli in choro, vt censuit S. Cong. Rit. in vna Veronen. 3. Septembris 1597.

Stante consuetudine in Ecclesia Cathedra-²¹ li, vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Ecclesia, quæ nullum habet onus, seu emolumentum, sed solum sedit supra Canonicos, & illos in processionibus præcedit, potest Canonicus Theologus dictam Dignitatem obtinere, sicut fuit resolutum in S. Cong. Concil. sub die 18. Nouembris 1628.

IV. Circa præcedentiam est etiam aduertendum Theologu postquam vacauerit Præbenda, quæ suo officio fuit vnita, & eam adeptus fuerit, debere sedere in loco sui Canonicatus, vt attestatur resolutum Nicol. Garc. in add. ad d. part. 5. cap. 4. n. 111. † Nam Præbenda Theologalis non est Dignitas, & ideo priora loca eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis, ex S. Cong. Concil. in vna Mediolanen.

V. Circa tempus, horam, & materiam sacre Scripturæ, super qua legendum sit, est sciendum hoc totum relinqui arbitrio Episcopi, & satisfacere Theologum si Scholasticam Theologiam legerit, vt per Nic. Garc. d. c. 4. num. 156. me citato Alzedo de præstantia Episcop. Dignitatis, p. 2. cap. 9. num. 42. me citato in hoc loco Machad. d. dub. 4. p. 4. tr. 5. doc. 6. num. 2. † Potest tamen vacare ab huiusmodi lectione tribus mensibus Iulij, Augusti, & Septembris, sicut attestatur resolutum Nicol.

col. Garc. d. cap. 4. n. 157. Galet. in margarita casuum conscientiae. verb. legere 2. Scip. de Rubéis in aphor. Episc. verb. Episcopus, num. 3. Ego ipse d. allegat. 56. num. 7.

28 Ad hanc lectionem sacrae scripturae tenentur accedere Canonici, & ceteri Presbyteri Ecclesiae Cathedralis, ut censuit S. Congreg. Conc. sub die 11. Augusti 1618. Et ad hoc eos cogere poterit Episcopus, sicut in casu minus virginti eos compellere valet sub poena pecuniaria, ut accedat ad lectionem casuum conscientiae, ex eadem S. Congreg. sub die 11. Iulij 1620.

30 VI. Circa cogendum Theologum nolentem legere, est aduertendum posse Episcopum cogere illum comminationibus poenarum, sequestrationibus fructuum, assignatione portionis de eisdem fructibus alteri, qui ipsius loco legat, demum crescente contumacia ad alias poenas etiam priuationis devenire posse, factaque priuatione ad corroborandum Concilij decretum Episcopum declarare debere talem Praebendam, & Canonicatum affectum fuisse, & esse pro sacrae Scripturae Lectore, ac tunc deligere personam idoneam, quae id munus per se ipsum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiusmodi Praebenda conferatur, ex S. Congreg. Concil. in una Maioricensi. me citato in hoc loco Machado d. docum. 6. n. 2.

31 Et si Ordinarius inferior fuerit negligens, puta Prior, Abbas, Praepositus, & ceteri similes alicuius Ecclesiae Collegatae, poterit Episcopus in cuius Dioecesi sunt, supplere, id est, cogere, ex eadem Sacra Congregat.

32 Quando vero ex capite infirmitatis sanabilis impeditur quominus per se ipsum legere valeat, non potest compelli ad ponendum substitutum, eo vero casu, quo quis esset substitutus, electio substituti ad Episcopum spectaret, ut refert decisum Nicol. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 159. me citato in hoc loco Machado d. tract. 5. n. 3. Et ideo cum quidam Canonicus Theologus instaret sibi licere legere per substitutum stante impedimento infirmitatis, fuit illi concessa licentia ad sex menses per S. Congr. Concil. sub die 13. Nouemb. 1627. Non potest enim per substitutum legere nisi subsistente necessitate, Rota decis. 147. n. 1. p. 1. recentissimar. alias p. 3. recent.

33 VII. Circa distributiones lucrandas a Theologo in absentia pro tempore, qua legerit, est considerandum, quod quamvis ex dispositione iuris communis illae in hoc euentu non debeantur Lectori, ad not. per gloss. ult. in cap. nonnulli, de magistr. tamen ut diligentius huic muneri praestantissimo Theologalem obtinens vacare queat, sanctae memoriae Gregorius XIII. ex gratia illas debere ei voluit, non modo pro illis horis, ut si man-

legat pro horis matutinis, & Missa solemnibus, sed etiam pro tota die. Ita referunt decisum Piafec. in praxi Episcop. parte 2. cap. 3. num. 9. vers. similiter, Gonzal. ad regul. 8. Cancell. S. 7. proam. num. 180. Nicol. Garc. in tract. de benefic. parte 3. cap. 2. n. 118. Armend. in addit. ad recop. legum Navarrae lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de residentia, n. 68. Monet. de distribut. quotidian. parte 2. quast. 10. n. 27. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fore Eccles. decis. 495. & 498. in 1. edit. alias resolut. 286. num. 6. & resolut. 389. num. 6. in 2. edition. Ego ipse d. allegat. 56. numer. 8. me citato in hoc loco Machado d. tract. 5. docum. 7. n. 1. Solorzan. de iure Indiarum. tom. 2. lib. 3. c. 14. n. 33. & censuit Sac. Congr. Concil. in causa Oriolen. 5. Augusti 1616. & in alia Fanen. 1. Augusti 1624.

Et quamvis tota die, qua legit, habeatur 34 pro praesente a choro etiam quoad distributiones iuxta supradicta, non cesset tamen praesens Matutino, quod dicitur pro die sequenti in vesperi praecedente secundum consuetudinem aliquarum Ecclesiarum, ut ex sententia S. Congreg. resoluunt Nicol. Garc. d. cap. 2. n. 118. Armend. d. loco n. 70. Galet. in margarita casuum conscientiae. verb. Canonicus, pag. 29. Ego ipse d. alleg. 5. n. 9.

Et non solum tribuendae illi sunt distribu- 35 tiones quotidianae omnium horarum illius diei, qua legerit, sed etiam emolumenta quaecunque personaliter interessentibus dari solita, etiam si choro non inseruiant, ex identitate rationis, ut fuit resolutum a S. Cong. Concil. in Oriolen. 12. Augusti 1628. me citato in hoc loco Machado d. docum. 7. n. 2.

Sed an aliquo casu Lector iste praeter Prae- 36 bendam salarium habere possit, non erit inutile inuestigare, ad quod pulcher se offert casus discutiendus, videlicet. In Ecclesia Metropolitana tunc Regulari Civitatis Casaraugustanae officium Lectoris sacrae Scripturae fuit ab immemorabili tempore demandatum uni ex Canonicis Regularibus dictae Ecclesiae, si in ea sufficiens aderat, cuius electio pertinebat ad solum Archiepiscopum, qui decem castia tritici, & decem metretas vini una cum scutis duodecim dicto Lectori pro salario assignabat. Cum autem de anno 1605. eadem Ecclesia per sanctae mem. Clement. VIII. secularizata erectus fuerit unus Canonicatus Lectoralis cum assignatione Praebendae, dubitatum fuit an hodie Archiepiscopus post dictam secularizationem teneatur ad solutionem eiusdem salarii, quod ante illam soluebatur.

Pro negativa videbatur facere, quod cum 37 in secularizatione dictae Ecclesiae Lectoratus fuerit erectus in Canonicatum una cum assignatione Praebendae Canonialis secundum mentem Concil. Trid. d. sess. 5. de reform. cap. 1. videtur sufficenter Lectori prouisum de prouentibus

uentibus dictæ Præbendæ, qui soli debent deferuire pro illius mercede, seu salario, *c. quia nonnulli § sanè, de magistr. & ibi Doctores Abb. n. 3. v. secundo casu, in princ. Anan. n. 4. ver. secundo casu Host. n. 10. Ioan. Andr. n. 11. Butr. n. 5. Henric. Boich. n. 1. & 4. itavt ratione salarij Lector nihil aliud possit prætere de cùm in erectione dicti Canoniciatus onus legendi sit ei impositum, quod fieri potuit, glos. verb. Præbendæ ad fin. in d. c. quia nonnulli, Boic. ibid. n. 11. Nec obstat, quod ante secularizationem dictum salarium ab immemorabili tempore solveretur ab Archiepiscopo, itavt possit allegari contracta huiusmodi obligatio ex meliori titulo de mundo; immò possit dici huiusmodi onus fuisse impositum etiam in fundatione Archiepiscopatus tanquam titulum magis proficuum & utilem, ad *c. super quibusdam, §. præterea, vbi glos. in verb. non extat. de verb. signif. Decius conf. 586. n. 2. cùm ista sit virtus immemorabilis, latè Felin. in c. causam, n. 2. cum seqq. de præscript. Gabr. de præscript. concl. 1. n. 1. Rot. dec. 254. in fine. p. 3. & dec. 642. n. 4. part. 4. divers. Quia responderetur quod cùm hodie Præbendæ Canonialis fuerit subrogata in locum dicti salarij, & ex ea sufficienter sit proviisum Lectori, cessat ratio debiti quoad dictum salarium, *c. cum cessante, de appellat. & in istis terminis, Ioan. Andr. in d. c. quia nonnulli, n. 1. Host. n. 10. vbi ait quod si Canonici Ecclesiæ aliquid de eorum Præbendis assignarunt Lectori, per provisionem sibi factam de beneficio, statim resolvitur huiusmodi assignatio, Butr. n. 6. in fine, vers. nam & sectio Præbendæ, Anan. n. 4. v. in glos. fin. Et in simili quod ordinato sine titulo teneatur Episcopus præstare sustentationem quousque illum de beneficio prouiderit, & non ulterius, cùm cesset ratio dictæ sustentationis, text. est in *c. Episcopus de præbend. Et quod pater dotando filiam faciat cessare legatum pro dote, lex quo cessat causa legati, est pariter text. in l. filia legatorum, C. de legat. Quæ tantò magis videbantur admittenda cùm possit considerari, quod Archiepiscopus ratione absolutæ nominationis, quam ante secularizationem habebat, videbatur quodammodo obligatus ad providendum dicto Lectori tanquam ministro proprio, quæ tamen ratio hodie cessat cùm Lectoris nominatio siue electio fuerit translata ad Archiepiscopum, & Capitulum simultaneè, præuio examine in concursu, seu oppositione.****

38 His tamen non obstantibus in contrariam partem inclinarunt Domini de Rota in causa Cesaraugustana Lectorie 21. Februar. 1628. coram Reuerend. D. meo Coccino Decano quæ reperitur impressa nouissimè p. 5. recent. dec. 150. & iterum proposita 9. Februarij 1629. vt in dec. 249. d. p. 5. Considerabant enim quod Bulla secularizationis ultra quam quod præseruat

omnia iura, priuilegia, &c. ante secularizationem competentia, expresse vult quod omnia & singula, quæ in dicta Ecclesia pro Canonicis, & personis Regularibus erant, de cetero pro Canonicis, & personis secularibus etiam post secularizationem esse censeantur. Vnde cum supposita obligatione Archiepiscopi, quæ resultat ex dicta immemorabili, vt dictum est, hoc salarium esset emolumentum assignatum pro Lectore, & tanquam tale relatum inter onera Mitræ Archiepiscopalis, sequitur quod secundum verba expressa secularizationis censeatur etiam esse pro Canonico seculari Lectori cùm in hoc Papa voluerit præseruare statum antiquum, ex qua præseruatiua remanent integra iura primæua, & sic anterior obligatio soluendi illud stipendium, Bald. in l. pen. C. de positi, Oldr. conf. 237. in fin. Becc. qui alios cumulat, conf. 74. n. 34. Surd. dec. 163. n. 17. Et quamuis Papa statum antiquum expresse non præseruasset, illius tamen mutatio non perimeret ius Lectoris quæsitum in anteriori statu Regularitatis, cùm id in secularizatione dictum non fuerit, Innoc. in c. dilectus, n. 4. vers. Monialium, & ibi Abb. n. 9. de capell. Monach. Prob. ad monach. in c. cum de benef. n. 52. & seq. de Præb. in 6. Anch. conf. 404. n. 9. vers. primò quia mutatio, Bellon. conf. 8. n. 4. & fuit aliàs resolutum in Aquilana iurisdictionis 30. Martij 1601. coram Reuerend. Patriarcha Antiocheno, & in Tarracon. Sacrist. 19. Martij 1601. coram bonæ memor. Iusto, & in Theatina iurisdictionis 23. Iunij 1614. coram Reuerend. D. meo Coccino Decano.

Eo maximè, quia assignatio Præbendæ pro Lectore non fuit assignata simpliciter pro Lectore tanquā Canonico, ac proinde cùm Lector tanquā Canonicus in statu Regularitatis haberet eandem Præbendam, si non ita formaliter assignatam, saltem æquipollenter per alimenta, quæ recipiebat à mensa Regulari, in hoc ita assignatio formalis Præbendæ Canonialis in statu secularitatis tanquam subrogata in locum anterioris æquipollentis in Regularitate non potest considerari tanquam noua causa rættone salarij, quod pro Lectore debebatur. Vnde cùm tanquam Canonicus & Lector duplici fungatur officio, non est inconueniens, quod recipiat duplicatum emolumentum, §. illud, vbi glos. in v. periculum, in auth. vt iud sine quoquo suffragio, Roman. conf. 25. & ibi add. Surd. dec. 66. n. 1. lib. 1. Pinel. in l. 1. p. 3. n. 78. C. de bonis mat. Rot. dec. 354. p. 1. recent. Menoc. conf. 228. n. 29. & de arbitr. casu 223. n. 7. & fuit dictum in Romana mercedis 5. Martij 1625. coram R. P. D. Merlino.

Qua sententia retenta non obstant quæ pro prima adduximus, nã ad illud, quod cùm dicto Canonici fuerit iniunctum onus legendi, non habetur antequam salarium, respon-

detur

detur stare simul, quòd Lector teneatur præcisè ad legendum, & tamen illi debeatur salarium; unde ista iniunctio oneris in hoc quidem immutauit statum Regularitatis; quia in isto casu Regularitatis Lectoratus demandabatur vni ex Canonicis, quatenus sufficiens aderat, & sic obligatio legendi nõ erat necessaria ex parte Canonici, qui poterat recusare tale onus, quamuis obligatio assignandi salarium esset necessaria ex parte Archiepiscopi, vt dictum est; hodie verò post secularizationem, onus legendi fuit dictum necessarium ex parte obtinentis Canonicatum Lectoralem, sed non idè obligatio salarij est parte Archiepiscopi expirauit, aut facta ex voluntaria.

41 Non obstant adducta per tex. & DD. in d. c. qui nonnulli de magist. quia illa loquuntur de Magistro, cui de recenti per modum prouisionis fuit constitutum salarium; tum quia loquuntur ad effectum quòd nihil possit exigere à Scholaribus; tum denique quia loquuntur quando assignatio erat voluntaria. In hoc autem casu non agitur de salario nouiter assignato per modum prouisionis, sed de salario ab immemoriali constituto, & soluendo personæ certæ, vel certo generi personarum; nec agitur ad effectum exigendi à Scholaribus, sed ab eo, qui ex meliori titulo mundi virtute immemorabilis soluere tenetur; nec denique agitur de assignatione voluntaria, sed necessaria, vt dictum est.

42 Ad tex. in d. c. Episcopus, respondetur, quòd sustentatio, quam Ordinarius sine titulo debet habere ab Episcopo donec prouideatur de beneficio, & non ulterius, idè per prouisionem cessat; quia obligatio Episcopi promouentis non erat perpetua, sed temporalis, quamdiu scilicet promotus careret congrua sustentatione, ad quam sustentationem idè obligatur Episcopus ne promotus cogatur in dedecus Ordinum mendicare, idè mirum non est si statim ac deficit periculum dictæ mendicitatis per prouisionem beneficij, resoluitur quoque temporanea Episcopi obligatio.

43 Ad dictam verò l. filia legatorum, in qua dicitur, quòd filia non habet actionem ad legata sibi facta à patre in testamento pro dote si ea sibi in dotem fuerint postea per patrem data, respondetur quòd legatum dotis non erat necessarium quoad solutionem cum posset quandoque reuocari, sed supposito etiam quòd esset debitum necessariū, hoc procedit in eo casu; primo, quia eadem persona, quæ tenebatur, facit cessare anteriorem obligationem, quod non est in casu isto; nam Archiepiscopus, qui ante secularizationem tenebatur ad salarium, non assignauit Præbendam pro Canonico Lectorali. secundo, id in eo casu procedit, quia idem, quòd prius debebat solui, fuit transfusum in secundam obligationem; nempe eadem legata, quæ prius vigore testamenti

debebantur, fuerunt data in dotem, quod non est casu isto, quia primum salarium non fuit transfusum in Præbendam assignatam dicto Canonico Lectorali. Et sic ex his patet in hoc casu ex superuenientia nouæ causæ non tolli anteriorem causam salarij; quia hoc haberet locum si vel primum salarium fuisset transfusum in Præbendam nouiter assignatam; quia tunc benè diceretur subrogata in locum salarij, vel si eadem persona, nempe Archiepiscopus, qui tenebatur prius ad salarium, assignasset de suo proprio istam Præbendam, quorum neutrum cum sit in casu isto, dicendum non est quòd secunda diuersa, ratione obligationis personarum, & rei faciat cessare prædicta.

Ad vltimum, quòd scilicet ius conferendi Archiepiscopi post secularizationem fuerit diminutum quoad dictum Lectoratum, respondetur, quia vltra quòd adhuc retinet priuilegium prælationis suæ vocis in paritate, & collationem, quæ sunt alicuius considerationis, vt dixit Rota in Ossen. indulti 10. Decembris 1599. & 5. Decembris 1601. coram bonæ memo. Card. Mellino. quam refert Nic. Garc. d. p. 5. c. 4. n. 163. in omnem casum prædicta procederent si assignatio salarij fuisset correspondens ad dictum ius conferendi, quod esse nullatenus patet Vnde cum nihil commune habeat onus soluendi stipendium Lectori cum eius nominatione, imò in hoc casu bene se compariantur ex mutatione status accidentalis quoad collationem, non fuit sublata obligatio soluendi dictum salarium, Rot. dec. vnic. n. 3. circa fin. v. in contrarium facit, & n. 4. de sepult. in antiq. Rebuff. super reg. de vniõne glos. 11. n. 13. Ex quibus omnibus hanc partem firmavit dicta decisio Cæsaraugustana Lectoriæ eleganter, & subtiliter extensa per Illustrissimum & Reuerend. D. meum Coccinum Decanum, admirabilis eruditionis virum.

VIII. Circa eandem materiam de lucrandis fructibus, & distributionibus in absentia à Canonico Theologo ratione Lectoriæ, est dubitatione dignum an Canonici, qui tenentur accedere ad hanc Lectionem sacræ Scripturæ, vt supra ostendimus, pro tempore, quo dictæ Lectioni intersunt, lucrentur fructus, & distributiones quotidianas? In qua breuiter respondendum duxi, eos nec quidem fructus lucraris; quia scholares in Ecclesiis Cathedralibus non gaudent eisdem priuilegiis sicut studentes in studiis publicis, & Academicis, vt referunt decisum Nicol. Garc. p. 3. c. 2. n. 117. Armandar. add. ad recap. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de residentia Canonicozum, n. 124.

Nam licet Canonici docetes sacram Scripturam, vel illi studentes, plenè gaudeant, & fruuntur priuilegiis omnibus, de perceptione fructuum Præbendarum suarum in absentia concessis

concessis à Iure communi in c. ult. de magist. vt multis probant Rebuff. de priuileg. schol. priuileg. 29. & 32. Horat. Luti. eod. tr. priuileg. 99. & 100. Petr. Lesnaud. de priuileg. Doctorum p. 2. §. 22. Iacob. Benni de priuileg. Iuriscons. p. 1. priuileg. 15. Nic. Garc. p. 3. c. 2. n. 54. Vgol. de officio Episcopi c. 19. in princ. n. 6. & c. 43. §. 2. Azor. instit. mor. p. 2. lib. 7. c. 4. q. 3. & c. 5. q. 1. & §. Carol. de Grassi de effect. cler. in pral. à n. 106. Gonz. ad reg. 8. Cancell. §. 7. proam. n. 180. Monet. de distr. quot. p. 2. q. 10. à princ. Sanctar. var. resol. q. 3. à n. 9. Ego ipse de officio, & potestate Episcopi, p. 3. allegat. 56. n. 18. me citato in hoc loco Trullench. d. lib. 1. cap. 8. dub. 12. §. 9. n. 2. me etiam citato in hoc loco Machad. en su perfetto Confessor lib. 4. p. 4. tr. 4. doc. 9. & Garc. in sum. mor. tr. 2. diff. 9. dub. 8. à n. 21. Vide sup. c. 25. n. 10. cum seqq. Quod etiam de docentibus, & studentibus Iuri Canonico est affirmandum, cum hodie ad Ecclesiam benè regendam non minus profit Ius Canonicum, quàm Theologia, vt resoluunt Iacob. Benni. d. p. 1. priuileg. 15. n. 4. Nic. Garc. d. c. 2. n. 65. Carol. de Grassi. in d. pralud. n. 95. cum seqq. Sanctar. d. q. 3. n. 18. Monet. d. c. 10. num. 4. Ego ipse d. allegat. 56. num. 28. vbi cum eodem Monet. ibid. n. 21. quæro quid tenendum in docentibus, vel studentibus Iuri Ciuili? de quo etiam Sanctar. dict. questione tertia, num. 10.

47 Tamen dictis priuilegiis solum gaudent si in scholis generalibus, seu publica Vniuersitate doceant, aut studeant, vt patet ex cap. tua fraternitatis, de clericis non resid. & c. 2. de priuileg. in 6. iunctis suis glossis, & tradunt Lxl. Zech. de Republ. eccles. tit. de clericis n. 7. v. 28. Horat. Lut. ad fin. tr. de priuileg. Schol. n. 23. Flores de Menna var. lib. 3. q. 24. nu. 19. Palao tom. 2. tr. 7. disp. 3. punc. 9. §. 9. n. 1. Mach. d. lib. 4. p. 4. tr. 4. doc. 9. n. 3. vbi late de Eugenià, Garc. d. dub. 8. n. 22.

48 Ego ipse d. alleg. 56. n. 21. Dicitur autem studium generale, quod est erectum, & institutum per Papam, Regem, seu Principem, vt per Cass. in cat. gloria mundi p. 10. consid. 32. Perez l. i. tit. 10. lib. 1. Ordin. Hortig. in patrocinio pro Caesar augustano gymnasio, p. 1. à n. 13. & p. 3. n. 2.

49 quos refero d. alleg. 56. n. 22. Vnde & non sufficit studium, quod non sit Vniuersitas, quamuis in eo optimè legatur, & publicè cuicunque audire volenti, ex adductis per me d. alleg. 56. n. 22. Quicquid aliter sentiant Monet. d. q. 10. n. 17. & Sanctar. d. q. 3. n. 12. & idè multò minus sufficit studium quod habetur in Ecclesia Cathedrali sub Canonico Theologo legente, iuxta Doctores suprà citatos.

50 Canonici, vt priuilegiis de percipiendis in absentia Præbendarum suarum fructibus gaudeant decendo Theologiam, vel Ius Canonicum in publica Vniuersitate, id debent efficere de licentia eiusdem Vniuersitatis, siue Collegij Doctorum, etiam si non habeat Cathedralē, aut salarium, vt refert decisum

Nicol. Garc. d. c. 2. n. 61. & quamuis Præbendæ, si quas obtinent, sitæ sint in Cathedrali eiusdem Ciuitatis, in qua publici Lectoris munere funguntur, vt pariter resolutum attestatur Nicol. Garc. in add. ad d. p. 3. c. 2. n. 85.

Distributiones verò quotidianas non percipere Canonicos, vt suprà docentes, vel studentes probat text. in c. licet, de prab. quod quidem (cum Trident. Synod. in d. c. 1. circa illud nihil innouauerit) à Sac. Congreg. decisum fuisse tradunt Gutier. can. lib. 2. c. 15. n. 12. Zerolin praxi Episc. p. 1. verb. distributiones quotidiana, §. 3. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. §. 7. proam. n. 78. Quarant. in sum. Bullar. verb. residentia, vers. quod autem, Nic. Garc. d. c. 2. n. 112. Monet. d. c. 10. n. 23. Steph. Grat. discept. forens. c. 166. n. 17. Vgol. de officio Episcopi c. 19. §. 2. n. 6. Armen. d. §. 2. de resid. n. 67. Aloys. Ricc. in d. praxi fore ecclesiast. dec. 495. in 1. edit. aliis resol. 386. n. 3. in 2. edit. Ego ipse d. allegat. 56. num. 19.

Verum si in huiusmodi distributionibus omnes Capituli redditus consistant, tunc percipere poterunt distributiones dempta tertia parte in eius generis distributiones Tridentini decreti auctoritate conuersa, quæ inferuentibus accrescit, sed nullo casu debent percipere distributiones Missis, ac defunctorum anniuersariis applicatas. Ita referunt decisum Piafec. in praxi Episc. p. 2. c. 3. sub n. 9. Nic. Garc. in add. ad d. p. 3. c. 2. n. 253. Armen. vbi sup. n. 8. Ego ipse d. alleg. 56. n. 18. & 19. Vide sup. c. 25. sub n. 11. Item quando Præbenda est tenuis & fere omnes fructus consistunt in distributionibus, etiam tunc eos lucrari distributiones dempta dicta tertia parte, resoluunt Aloys. Ricc. in prax. aurea ref. 70. n. 3. & plures citati sup. c. 25. sub n. 11. Cuius tertiæ partis amissionem non euitant Canonici habentes quascunque facultates percipiendi fructus beneficiorum suorum in absentia studiorum causa, secundum Gonzal. d. §. 7. præm. n. 179. Aloys. Ricc. d. resol. 386. n. 3. in fine, Monet. d. c. 10. num. 24. Armen. d. loco, n. 123. quos refero Ego ipse d. allegat. 56. num. 19. prope finem.

Quamuis in Canonicis docentibus, vt sup. §. 4. S. Scripturam, vel Theologiam, aut Ius Canonicum ad lucrandos fructus præbendarum suarum in absentia, licentiam Episcopi non requiri referat sibi à S. Congr. fuisse responsum Nic. Garc. d. p. 3. c. 2. n. 559. ad 4. & nec illos ad docendum habere vllam temporis determinationem, sed fructus prædictos percipere posse quandiu docuerint, merito concludat Monet. d. q. 10. n. 16. quem refero Ego ipse d. alleg. 56. n. 32. & In studentibus verò huiusmodi licentiam desiderari probat text. in d. c. tua fraternitatis, de cler. non resid. & in c. cum ex c. de elect. lib. 6. & statuit Pius IV. in sua const. incip. Sanctissimus, sub die 24. Nouembr. 1564. resoluunt Nicol. Garc. d. c. 2. n. 83. Monet. d. q. 10. n. 9.

- n. 9. † At Ordinarius tenetur illis licentiam concedere si minores sint tringinta annis, & velint in publico, celebrique gymnasio Theologiae, vel sacris Canonibus operam dare, si- cut referunt decisum Nicol. Garc. d. c. 2. n. 82. & 86. Armendar. d. loco, n. 121. Sanctarel. d. q. 3.
- 58 n. 23. Ego ipse d. allegat. 56. n. 19. † Quæ tamen licentia non suffragabitur eis ultra quinquen- nium à die, quo studere cœperunt, secundum Lessi. de iustit. libro 2. c. 34. dub. 29. num. 163. in princ. Mohet. d. q. 10. n. 14. Sanctarel. d. q. 3. n. 27. & ita fuisse decisum tradunt. Nicol. Garc. d. c. 2. n. 101. Armendar. d. loco, n. 99. & 102. Ego ipse d. alleg. 56. n. 31.
- 59 IX. Circa substituendum Lectorem aliàs idoneum dum Præbenda Theologalis vacat, est aduertendum illam tunc dari debere in commendam vni Canonico idoneo eiusdem Capituli, donec titularis provideatur, vt per Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 8. n. 36. quem refero d. alleg. 56. n. 14. aliàs poterit Episcopus fructus applicare alicui persone extra Capitulum, quæ suppleat munus legendi ex S. Congr. Conc. in Camerinen. 8. Februarij. 1594.
- 60 Sed quando Clericus secularis idoneus non reperitur pro dicta Præbenda, statuerunt Pius V. & Gregorius XIII. collationem huius Canoniciatus suspendendam esse donec inueniatur idoneus Theologus secularis si fieri possit; in- terim verò nullum esse ab Episcopo fructuum ipsius Canoniciatus custodem, aut curatorem deputandū; sed eos omnes Superiori alicuius Monasterij tradēdos, qui curet vt aliquis ido- neus Theologus ex suis Regularibus publice sacram Scripturam in Cathedrali docet, et- que in primis necessaria subministrat ex di- ctis fructibus, quod si quid reliquum erit, in Monasterij vsu conuertatur; ita resolutum attestatur Zerol. d. verb. Præbenda Theologalis, §. 5. quem refero Ego ipse d. alleg. 56. n. 15.
- 61 X. Canonicus huiusmodi, qui præbendam Doctorem, aut Magistralē obinet, vel cui munus legendi sacram Scripturam incumbit, non potest esse iudex Ordinarius vel de- legatus appellationum, in tota Prouincia To- letana, vt statuit Paulus V. in sua constit. incip. Ecclesia vniuersa sub die 17. Augusti 1615. quam Gregorius X V. in sua constit. incip. Alias à felicis. sub die. 9. Maij. 1622. extendit ad Ecclesias omnes Metropolitanas, Cathe- drales, & Collegiatas totius Regni Castellæ, Legionis.
- 62 XI. & vltimo sciendum quod Sixtus I V. per suam Constit. incip. Sixtus, sub dat. Ra- lend. Decembris anno Dominica Incarnationis, 1474. & Leo X. per suum Motum proprium incip. Cum dudum, sub dat. 11. Kal. Aprilis 1520. in singulis Cathedralibus Ecclesiis Re- gnorum Coronæ Castellæ, & Legionis ere- ctum esse voluerunt, & institutum vnum Ca-

nonicatum, & Præbendam pro Doctore, vel Licentiatō in vtroque, vel altero Iure, qui di- citur Doctoralis, & alterum pro Magistro seu Doctore, vel licentiatō in Theologia, qui di- citur Magistralis ab Episcopo eius voto pro vno computato, & Capitulo per vota secreta præuio edicto propterea apponendo, ac pu- blico examine, & iuramento de eligendo ma- gis idoneum Ordinaria auctoritate prouiden- da, & latè in Motu proprio Leonis ponitur forma in huiusmodi prouisionibus, & electio- nibus seruanda, & statuitur huiusmodi Ca- nonicatus sub reservationibus non compre- hendi per quascunque regulas Cancellariæ, & alias litteras Apostolicas etiam Motu pro- prio & aliàs quomodolibet innouatis, & quod si dicti Canoniciatus Magistrales, & Doctora- les apud Sedem vacare contigerit, Ordinarij, & Capitula iuxta dictam formam provideant, sic tamen quod ipsi electi infra quatuor men- ses, nouam prouisionem desuper ab eadem Sede impetrare, & desuper litteras expedire, ac iura Cameræ Apostolicæ soluere teneantur. Additur etiam Canoniciatus, & Præben- das huiusmodi etiam per Summos Pont. ac de consensu quoque Magistrorum, Licentia- torum, seu Doctorum, vt supra qualificato- rum, & quauis causâ etiam Motu proprio, & consistorialiter aliqua, vel aliquibus pensio- nibus grauari, nec illorum fructus, vel aliquos eorum alicui, vel aliquibus etiam Cardinali- bus concedi posse nisi per trinas Ordinatio- rum, & Capitulum litteras cum intervallo trium mensium inter datas, accedat assensus, & si secus actum fuerit, huiusmodi concessio- nes nemini suffragari, & Ordinarij & Capi- tula præfata litteris derogatorijs parere mini- mē teneri, sed eis firmiter resistere subditur, &c. De his, qui multa scire cupit, consulat Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gl. 9. §. 2. Nicol. Carc. d. p. 5. c. 4. n. 167. cum multis seqq. Solorzan. de Iure Indiarū tom. 2. lib. 3. c. 15. n. 41. Machado in su per fectio Confessor. lib. 4. p. 4. tract. 1. doc. 3. n. 3. vbi n. 4. quærit an Canonicus, qui nō fuit præ- fens electionibus oppositorū possit votū dare in electione eorū, & pro negatiua quod scilicet votū est nullū allegat Gózal. & quandā Rotæ decisionē; pro affirmatiua verò Nic. García.

In Gallia ex ordinatione Regiæ est quædā Præbenda præceptoralis inuēpata, à Prælatiis in- stituta etiāsi antecessores Episcopi scholis ali- quid deputauerint, Gerard. Mynard. Thol. dec. 9. & 12. Cuius electio facienda est ex voto, & consensu Episcopi, Capituli, & Consulū loci, idē Maynard. dec. 13. & præstada tā ab Eccle- sia Cathedrali, quā à Collegiata, idē Maynard. dec. 11. de fructibus à toto Capitulo, idē May- nard. dec. 10. & ex quotidianis distributionibus, d. 14. prout eū referūt, Aloyf. Ric. p. 6. col. 2451. v. decim. & Borel. in sū. d. rō. 1. tit. 29. n. 48. cū seqq.